

# گزارش نهایی درس آز سخت افزار

نيم سال دوم سال تحصيلي ١٤٠١-١٤٠٠

گروه ۶

آرمان زارعي

کیوان رضائی

سيدمحمد سيدجوادي

## فهرست محتوا

۱ مقدمه
دیاگرام بلوکی محصول
۲ قطعات استفاده شده
نحوهی اتصال دوربین به رزبری پای
۳ نحوه کار با دوربین
۴ آمادهسازی رزبری پای
اتصال به رزبری پای
نصب كتابخانههاي لازم
اتصال به Github و ریپوی پروژه
۵ پیادهسازی بازی گل یا پوچ
۶ پیادهسازی ماژول تشخیص مردمک
الگوريتم پيادەسازى شدە
تشخیص جهت چشم در مدت زمان معین
سرور بازی
۷ اتصال بازی و ماژول۷
۸ بستهبندی و طراحی فیزیکی۸
۹ تنظیمات و نحوهی کار با سیستم
۱۰ بررسی فایلها
19

#### ١. مقدمه

در این پروژه قرار است یک ماژول طراحی کنیم که حرکت چشم کاربر به چپ و راست را تشخیص دهد و برای کامپیوتری که به آن متصل است بفرستد. این ماژول قرار است به عنوان یک Gamepad در پروژهی ما به کار گرفته شود و کابر بتواند به کمک این ماژول و حرکت دادن مردمک چشمش با نگاه کردن به جهات مختلف بازی کند. این بازی روی کامپیوتر کاربر بالا می آید و کاربر به کمک چشمش بازی می کند. برای دیدن کدها و دیگر اطلاعات پروژه به مخزن گیتهاب ما در لینک [۶] مراجعه کنید.

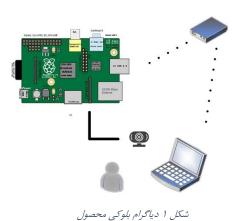
#### در ادامه این سند:

- ابتدا دیاگرام بلوکی محصول آورده شده است.
- سپس در بخش قطعات، قطعات استفاده شده در این پروژه و اتصال آنها به یکدیگر مطرح شده است.
- سپس در بخش آمادهسازی رزبری پای، کارهای انجام شده جهت کار با رزبری پای و نصب ابزارهای لازم روی آن آورده شده است.
- در ادامه، در بخش پیادهسازی ماژول تشخیص مردمک، شیوه تشخیص مردمک چشم و کدهای مربوط به آن توضیح داده
  - پس از آن بازیای که برای تست محصول پیادهسازی شد شرح داده شده است.
  - سپس در بخش اتصال بازی و ماژول در مورد جزئیات کار با ماژول و گرفتن اطلاعات حرکتی مردمک از آن بیان شده است.
    - نهایتاً در بخش آخر، تست سیستم انجام گرفته و فیلمهای تست قرار داده شده است.

#### دیاگرام بلوکی محصول

شده است.

همانطور که در شکل ۱ نیز میبینید کامپیوتر استفاده کننده از محصول و محصول باید به یک شبکه وصل باشند و تصویر کاربر توسط دوربین محصول ثبت میشود.



۲

## ۲. قطعات استفاده شده

همانطور که در مقدمه گفته شد، برای ماژول تشخیص حرکت مردمک چشم ما از یک رزبریپای (Raspberry Pi 3 Model B) و دوربین مخصوص رزبری پای استفاده کردیم. در شکل ۲ میتوانید رزبریپای تحویل گرفته شده به همراه قاب و کابل Power آن را مشاهده کنید. برای روشن کردن رزبریپای میتوان این کابل را به لپتاپ یا هر منبع برق دیگری متصل کرد.





شکل ۲ رزبری پای تحویل گرفته شده به همراه قاب و کابل پاور آن

همچنین در شکل ۳ میتوانید دوربین مخصوص رزبری پای را مشاهده کنید. بر روی دوربین یک اهرم وجود دارد که با آن میتوان فوکوس دوربین را تنظیم کرد.



شکل ۳ دوربین مخصوص رزبری پای

### نحوهی اتصال دوربین به رزبری پای

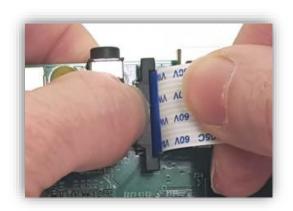
پورت مخصوص دوربین در رزبری پای بین پورت صدا و پورت HDMI قرار دارد. برای اتصال دوربین به رزبری پای همانطور که در شکل ۴ میبینید، ابتدا پورت دوربین را باز می کنیم. سپس مانند شکل ۵، کابل را درون پورت می گذاریم به طوری که قسمت آبی رنگ کابل به سمت پورت صدا باشد. در نهایت، پورت دوربین را مانند شکل ۶ محکم می کنیم.



شکل ۴ باز کردن پورت دوربین



شکل ۵ قرار دادن کابل دوربین بر روی پورت



شکل ۶ بستن پورت دوربین

## ۳. نحوه کار با دوربین

بعد از اتصال دوربین به رزبری پای باید واسط دوربین را فعال کنیم. به این منظور، دستور raspi-config را اجرا می کنیم. بعد از اجرای دستور raspi-config که شکل ۷ مشاهده می شود.

سپس با انتخاب Interfacing Options به شکل ۷ میرسید. که در آنجا باید Camera را فعال کنید. (شکل ۸

raspi-config ۲ شکل

شکل ۸ صفحهی Interfacing Options

برای تست انواع مدهای مختلف دوربین و مناسب بودن فوکوس دوربین، از دستور raspistill استفاده کردیم که یک عکس با دوربین می گرفت. برای مثال دستور زیر یک عکس با تنظیمات پیشفرض می گیرد و در فایل output.jpg ذخیره می کند. [۲]

raspistill -o output.jpg

شرح تنظیمات کامل این دستور را می توانید با دستور زیر ببینید:

raspistill --help

برای فیلمبرداری و استفاده از دوربین در میان کد پایتون، از کتابخانهی Picamera استفاده کردیم. [۳] برای گرفتن عکسهای متوالی از دستور زیر استفاده کردیم.

self.\_camera = PiCamera()

```
self._camera.resolution = (camera_width, camera_height)
self._camera.framerate = camera_framerate
self._raw_capture = PiRGBArray(self._camera, size=(camera_width, camera_height))
for frame in self._camera.capture_continuous(self._raw_capture, format="bgr", use_video_port=True)
```

## ۴. آمادهسازی رزبری پای

#### اتصال به رزبری پای

در این بخش به شیوه اتصالمان به رزبری پای و نصب ابزارهایی که برای انجام پروژه به آنها نیاز بود، می پردازیم. نخست برای اتصال به رزبری پای پای، آن را به برق وصل کرده و با کابل شبکه به اینترنت متصل کردیم. در ادامه با لپتاپی که به همان شبکه متصل است، می توان به رزبری پای SSH زد و به آن وصل شد. ما از ابزار VSCode که محیط مناسبی برای Remote Exploring فراهم می کند برای ایجاد ارتباط SSH بای رزبری پای استفاده کردیم. در شکل ۹ می توانید نتیجه ی دستور ساده ی 1s را ببینید که بعد از SSH به درستی اجرا شده است.

PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL PORTS

pi@raspberrypi:~/Desktop \$ 1s

project
\_

سیستم عامل نصب شده روی رزبری پای همانطور که در شکل ۱۰ مشاهده میشود Raspbian OS است که مختص به رزبری پای میباشد.

شکل ۹ اجرای دستور Is بعد از برقراری ssh به رزیری یای از طریق

pi@raspberrypi:~/Desktop \$ lsb\_release -a

No LSB modules are available.

Distributor ID: Raspbian

Description: Raspbian GNU/Linux 9.13 (stretch)

Release: 9.13

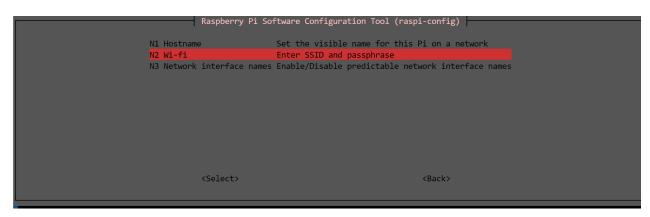
Codename: stretch

شکل ۱۰ مشخصات سیستم عامل رزبری پای

با توجه به اینکه رزبری پای ماژول WiFi دارد، برای اینکه در ادامه نیازی به اتصال دائمی رزبری پای به کابل شبکه نباشد، ما تنظیمات WiFi را روی آن بالا آوردیم و از طریق WiFi به شبکه وصل شدیم. به این منظور از دستور sudo raspi-config استفاده کردیم که تنظیمات سیستم را میآورد.

شکل ۱۱ نتیجهی اجرای دستور raspi-config

سپس در بخش Network Options منوی زیر را می بینیم که در بخش WiFi می توان شبکه موردنظر و پسوورد اتصال به مودم را وارد کرد و به WiFi وصل شد.



شکل ۱۲ بخش Network Options در Network

#### نصب كتابخانههاي لازم

پایتون ۳.۵ روی رزبری پای نصب شده بود، ما از همین پایتون برای اجرای کدهایمان استفاده کردیم. منتها لازم بود چند کتابخانه برای اجرای کدهایمان نصب شوند.

لیست کتابخانهها به شرح زیر است:

- numpy: جهت انجام محاسبات ریاضی و ماتریسی روی تصاویر
  - CV2: کتابخانهای که امکانات پردازش تصویر فراهم می کند.
- picamera: کتابخانهای که به کمک آن میتوان با دوربین ارتباط برقرار کرد.
  - socketio: کتابخانه لازم جهت ایجاد سرور و دریافت و ارسال سوکتها
    - eventlet: کتابخانه لازم جهت ایجاد سرور و اتصال به کلاینت

فرایند نصب کتابخانهها هم طبق روال همیشگی پایتون و به کمک pip انجام شد (جزئیات بیشتر در requirements.txt).

نکته مهمی که برای نصب کتابخانههای پایتون روی رزبری پای وجود دارد این است که باید کتابخانهها به شکل pre-built دانلود شوند. pre- در غیر اینصورت build کردن محتوای دانلود شده و نصب کتابخانهها بسیار زمانبر خواهد بود. جزئیات بیشتر در مورد این کتابخانههای -pre built شده در سایت [۵] موجود است. ما نیز از همین سایت استفاده کردیم.

به منظور دانلود کتابخانهها از این سایت لازم است تغییرات زیر در config مربوط به pip عوض شود. به این منظور لازم است خط زیر در etc/pip.conf/ افزوده شود.

#### [global]

extra-index-url=https://www.piwheels.org/simple

جزئیات بیشتر در خصوص استفاده از این کتابخانههای نیمه آماده در این سایت [۵] قابل مشاهده است.

#### اتصال به Github و ریپوی پروژه

گام آخر اتصال به git بود تا بتوانیم کدها را روی رزبری پای بیاوریم. به این منظور git نصب شد و پروژه clone شد. محتوای فایلها به صورت زیر است.

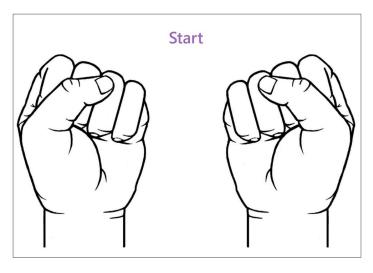
## pi@raspberrypi:~/Desktop/project/project-team-6 \$ ls Code Datasheet Document Miscellaneous

شکل ۱۳ همانطور که در شکل میبینید پروژه به درستی clone شده است.

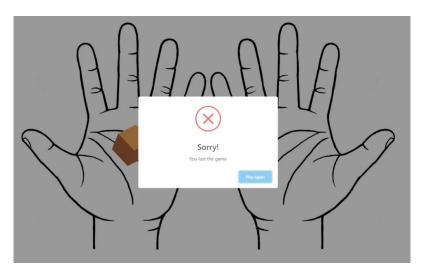
## **۵.** پیادهسازی بازی گل یا پوچ

با توجه به اینکه بازی ماشینی که در نظر داشتیم با چشم به راحتی قابل بازی کردن نبود (جذاب نبودن آن و تجربه بازی نه چندان جالب)، بازی را به بازی گل یا پوچ تغییر دادیم. همانطور که میدانید در این بازی، ۲ دست بسته در ابتدا به شما نشان داده می شود که در یکی از آنها مهره ای قرار دارد. ما باید حدس بزنیم که در کدام دست آن مهره قرار دارد. بعد از گفتن حدسمان به حریف، دست هایش را رو می کند و اگر دست درستی را انتخاب کرده باشیم، برنده بازی می شویم و در غیر اینصورت بازنده خواهیم شد.

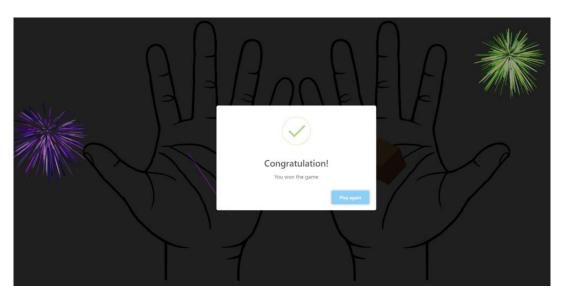
این بازی با برخی زبان ها به صورت متن باز در اینترنت موجود است ولی ما به دلیل اینکه این بازی را کمی جذاب تر کنیم، تصمیم گرفتیم که خودمان بازی را پیادهسازی کنیم. بازی را با HTML و SSS و JavaScript و به کمک برخی کتابخانهها توسعه دادیم و می توانید آن را بر روی مرورگرتان اجرا کنید. برخی تصاویر از محیط بازی را می توانید در شکلهای زیر مشاهده کنید:



شکل ۱۴ شروع بازی و انتخاب یکی از دو دست بسته



شکل ۱۵ انتخاب دست راست و عدم وجود مهره در آن که موجب باخت ما در این دست بازی شده است



شکل ۱۶ انتخاب دست راست و وجود مهره در آن که موجب به برد ما در این دست بازی شده است

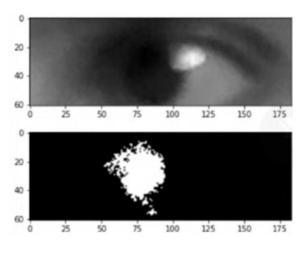
## **9.** پیادهسازی ماژول تشخیص مردمک

در ابتدا از تصمیم بر استفاده از ماژول های نوشته شده و آماده بود ولی بعد از تست کردن برخی از آنها و کارکرد نامطلوبشان، تصمیم گرفتیم که این ماژول را خودمان پیادهسازی کنیم. ماژولهای آماده متن-باز در برخی جهتها و برخی تصاویر دچار مشکلاتی میشدند که ماژول ما به آن ها دچار نمی شود و با دقت بسیار بالاتری تخمینی از جهت چشم را به ما می گوید.

همانطور که در فایل gaze\_tracking.py مشاهده می کنید دو کلاس برای این ماژول نوشته شده است. کلاس gaze\_tracking و کلاس GazeTracking وظیفه اتصال به GazeTracking وظیفه تشخیص چشم و جهت نگاه را بر عهده دارد و کلاس GazeDetector وظیفه اتصال به دوربین و ضبط تصویر کاربر و تشخیص جهت چشم به صورت پیوسته (به کمک کلاس GazeDetector) را بر عهده دارد.

#### الگوریتم پیادهسازی شده

در ابتدا به کمک کتابخانه OpenCV و کلاس CascadeClassifier مربعهای اطراف چشم را بدست می آوریم. حال با داشتن این مربعها نمی توانیم تشخیص دهیم که چشم ها به کدام طرف نگاه می کنند. ناحیه از ام میانی عمودی عکس را برش می دهیم تا مستطیلی بدست بیاید که نسبت به مربع قبلی مساحت کمتری داشته باشد ولی همچنان چشم را شامل شود. حال عکس رنگی را به عکس سیاه سفید تبدیل می کنید. در این مرحله، هر کدام از پیکسلهای عکس دارای یک شدت رنگی (intensity) می باشند. بر اساس شدت رنگ آنها را سورت می کنیم و ۱۰ درصد کمترین را به عنوان رنگ سیاه و بقیه را به عنوان رنگ سفید در نظر می گیریم. بدین ترتیب، مردمک چشم تشخیص داده می شود. نمونهای از نتیجه این فرایند را می توانید در عکس زیر مشاهده کنید (نواحی سفید مردمک تشخیص داده شده و سیاه بقیه عکس می باشد).



شکل ۱۲ تشخیص مردمک

در نهایت هم عرض (X) نقاط مردمک را در نظر گرفته و مقدار میانه (median) آن را با نصف طول مستطیل (خط وسط مستطیل) مقایسه می کنید. اگر کمتر از آن بود به معنای نگاه به سمت چپ، و در غیر اینصورت، نگاه به سمت راست تشخیص داده می شود. کد تابع اصلی این کلاس را می توانید در زیر مشاهده کنید.

```
def detect_eye_and_direction(self, face: np.ndarray):

# Detecting eyes using cv2.cascadectassifier and hacroscade_eye.xml

eyes = self._eye_cascade_classifier.detectMultiScale(face, scaleFactor=self.scale_factor, minNeighbors=self.min_neighbors)

face_gray = cv2.cvtColor(face, cv2.COLOR_BGR2GRAY) # Convert RGB image to Black-and-White image

sum_of_dists = 0

for idx, (eye_x, eye_y, eye_w, eye_h) in enumerate(eyes):
    if idx == 2: # We don't have more than 2 eyes!
        break;
    eye_rect = face_gray[eye_y+int(eye_h/3):eye_y+int(2*eye_h/3), eye_x:eye_x+eye_w] # Fit the rectangle to the eyes vertically

pupil_mask = (eye_rect < np.sort(eye_rect.flatten())[int(self.pupil_blackness_threshold*eye_rect.size)]).astype(int) # 0/1 mask
__, y_arr_pupil = np.where(pupil_mask) # Coordinates of the pixels of the eye
    y_median_pupil = np.median(y_arr_pupil) # Median of the pixels
    sum_of_dists += y_median_pupil - eye_rect.shape[1]//2 # Distance of the pixels from median

return self.Directions.LEFT if sum_of_dists > 0 else self.Directions.RIGHT # Decide the direction of the eye based on the distances
```

شکل ۱۸ کد تابع اصلی کلاس GazeDetector

#### تشخیص جهت چشم در مدت زمان معین

همانطور که گفتیم، کلاس GazeTracking که کد تابع اصلی این کلاس را میتوانید در زیر مشاهده کنید، وظیفه مشاهده دوربین کاربر و GazeTracking به کمک کتابخانه Picamera با و تشخیص جهت چشم در مدت زمان مشخصی را بر عهده دارد. در این کلاس در تابع get\_eye\_direction به کمک کتابخانه عدوربینی که به رزبری پای وصل شده است ارتباط برقرار میکند و از روی آن فریمهایی بدست میآورد. (خط ۱۹) سپس هر فریم را به کلاس GazeDetector میدهد (خط ۲۱) تا جهت چشم را بدست بیاورد. این کار را در فریمهای مختلف انجام میدهد تا زمان مشخص شده به اتمام برسد.

```
def get_eye_direction(self, time_to_capture: int):
    start_time = time.time()
   directions = {GazeDetector.Directions.LEFT: 0, GazeDetector.Directions.RIGHT: 0} # Dict for counting estimatio
   for frame in self._camera.capture_continuous(self._raw_capture, format="bgr", use_video_port=True):
       direction = self._gaze_detector.detect_eye_and_direction(image) # Detect direction using GazeDetector
       directions[direction] = directions[direction] + 1 # Update di
       if self._print_logs:
         print("[GazeTracking LOG] Eye Direction:", direction)
       self._raw_capture.truncate(0)
       curr time = time.time()
       if curr_time - start_time > time_to_capture: # Stop if exec. time is greater than time_to_capture
           break
   answer = GazeDetector.Directions.LEFT
    if directions[GazeDetector.Directions.LEFT] < directions[GazeDetector.Directions.RIGHT]:</pre>
     answer = GazeDetector.Directions.RIGHT
   return answer, directions
```

شکل ۱۹ کد تابع اصلی کلاس GazeTracking

#### سرور بازی

در فایل server.py که قرار است روی raspberry pi اجرا شود، روی یک پورت منتظر می ماند تا کد مربوط به بازی به آن وصل شود و سرور برای تشخیص مردمک چشم از فایل gaze\_tracking.py استفاده می کند و تصمیم نهایی کاربر را برای بازی می فرستد. این ارتباط به کمک کتابخانه Socketio که یک سوکت می سازد صورت می گیرد. می توانید کد خلاصه ی آن را در زیر مشاهده کنید. شامل یکسری کد استاندارد است و خطهای ۲۰ تا ۲۳ نیز سرور را بالا می آورند.

```
8  @sio.event
9  def connect(sid, environ): # New Client connection
10     ...
11
12  @sio.event
13  def handshake(sid, data): # Handshake between client and the server
14     ...
15
16  @sio.event
17  def disconnect(sid): # Client disconnects
18     ...
19
20  if __name__ == '__main__':
21     print("Server is starting ...")
22     gaze_tracking = GazeTracking(GazeDetector(), print_logs=True)
23     eventlet.wsgi.server(eventlet.listen(('', 4343)), app)
```

شکل ۲۰ کد مربوط به server.py

## ۷. اتصال بازی و ماژول

به صورت کلی، ماژول پس از اجرا یک سرور سوکت به کمک کتابخانه socketio می سازد که آماده پذیرش درخواستهای کلاینتها (مثلاً بازی) می باشد. هر کلاینت که بخواهد از ماژول اطلاعات بگیرد، لازم است به سرور متصل شود و درخواست خودش مبنی بر گرفتن اطلاعات مردمک چشم را به سرور ارسال کند. در حال حاضر با توجه به نیازمان، این سیستم به این شکل پیاده سازی شده است که کلاینت یک مدت زمان t به سرور می دهد و ماژول به مدت t چشم کاربر را رصد می کند و جهتی (چپ یا راست) که کاربر در آن مدت به آن نگاه می کرده را برای کلاینت می فی ستد.

به منظور اجرای سرور، لازم است فایل server.py اجرا شود. با اجرای این فایل سرور ساخته می شود و منتظر اتصال کلاینت است. سرور روی پورت 4343 منتظر اتصال است.

```
PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL PORTS 1

pi@raspberrypi:~/Desktop/project-project-team-6/Code/v2.0 $ /usr/bin/python3.5 server.py

Server is starting ...
(8017) wsgi starting up on http://0.0.0.0:4343
```

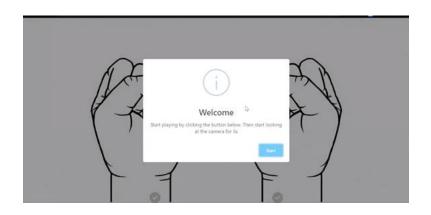
سپس بازی اجرا میشود، این بازی به پورت 4343 و آدرس ip رزبری پای موجود در شبکه کانکشن میزند. هر بار که کاربر میخواهد بازی کند، یک درخواست از سمت بازی به سرور رزبری پای میرسد و به مدت ۵ ثانیه چشم کاربر رصد میشود. پس از این ۵ ثانیه، سرور جهت را به کلاینت اعلام می کند و بازی انجام می شود.

در شکل زیر لاگی که سمت سرور تولید میشود را میبینید. همانطور که میبینید ۱۰ بار در ۵ ثانیه عکسبرداری شده و در هر عکس جهت مردمک چشم تشخیص داده شده است. در نهایت نیز سمتی که بیشترین بار در این ۱۰ بار تکرار شده به عنوان جواب برگردانده میشود.

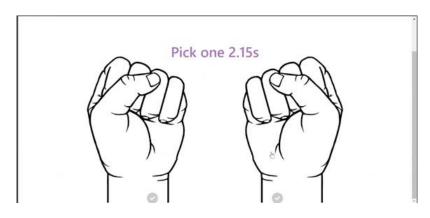
```
(4628) accepted ('192.168.1.106', 57853)
New Connection: 9b481ad1b0724cc5973afdc544cff441
Connection disconnected: 9b481ad1b0724cc5973afdc544cff441
192.168.1.106 - - [29/May/2022 18:05:42] "GET /socket.io/?EIO=3&transport=websocket HTTP/1.1" 200
0 0.548729
(4628) accepted ('192.168.1.106', 57855)
New Connection: 5b1adf45bf194f4eb4c6b527b5f76dbd
Handshake {'duration': 5}
[GazeTracking LOG] Eye Direction: RIGHT
[GazeTracking LOG] Eye Direction: LEFT
[GazeTracking LOG] Eye Direction: LEFT
[GazeTracking LOG] Eye Direction: RIGHT
Result sent to game: RIGHT
```

شکل ۲۲ نمونهای از لاگهای سرور

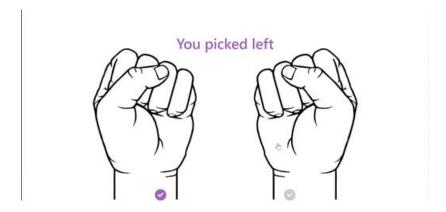
در شکل های زیر مراحل بازی را بر روی مروگر مشاهده می کنید.



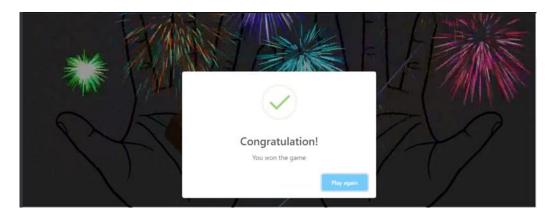
شکل ۲۳ شروع بازی



شکل ۲۴ زمان برای انتخاب جهت



شكل ۲۵ نمايش نتيجه انتخاب كاربر



شکل ۲۶ نمایش نتیجه بازی

## ۸. بستهبندی و طراحی فیزیکی

به دلیل موجود نبودن شرایط و اینکه باید به شکل اولیه رزبری پای و دوربین را در انتها تحویل می دادیم، با توجه به اجازه مدرس درس، قرار شد صرفا ایدههایی که برای بستهبندی داریم را ذکر کنیم. در ادامه به بررسی چند مورد از آنها می پردازیم.

اولین ایدهی بستهبندی ما این است که پشت قاب رزبری پای یک گیره مثل شکل ۲۷ بچسبانیم در این صورت میتوان رزبریپای را بر روی اکثر مکانها به خصوص بالای لپتاپ نصب کرد.

ایدههای با خرج بیشتر برای این قسمت نیز موجود است که می توان از پایههای نگهدارنده موبایل همانطور که در شکل ۲۸ بعضی از آنها را مشاهده می کنید استفاده کرد. در این صورت می توان رزبری پای را در هر زاویه و موقعیتی قرار داد.

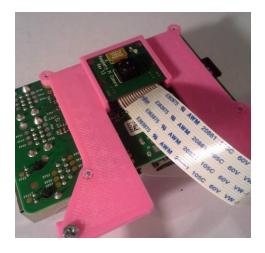


شکل ۲۷ گیره برای اتصال به قسمت جلوی رزبریپای

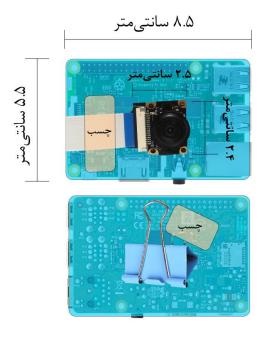


شکل ۲۸ انواع پایههای مناسب

همچنین برای فیکس کردن دوربین بر روی رزبری پای میتوان با استفاده از پرینتر سه بعدی مانند شکل ۳۱ قطعهای ایجاد کرد که مکانی مناسب برای قرارگیری دوربین بر روی رزبری پای فراهم میکند. برای طراحی سادهتر میتوان از چسب نیز استفاده کرد. (از آنجایی که رزبریپای ما خود دارای قاب بود) یک نمونه از بستهبندی ساده را به همراه ابعاد دقیق میتوانید در شکل ۳۰ ببینید.



شکل ۲۹ فیکس کردن دوربین بر روی رزبریپای [۱]



شکل ۳۰ یک مدل بستهبندی ساده برای محصول

### ۹. تنظیمات و نحوه ی کار با سیستم

برای کار با سیستم لازم است دوربین به رزبری پای متصل و رزبری پای خودش به شبکهی یکسان با کامپیوتر استفاده کننده از محصول و p وصل و ip قرفته باشد. سپس لازم است کد server.py مربوط به رزبری پای در فایل settings.py قرار بگیرد. در ادامه لازم است کد server.py داخل رزبری پای اجرا شود). اکنون سرور فعال است. در ادامه می توان کد رزبری پای اجرا شود). اکنون سرور فعال است. در ادامه می توان کد روبروی پای اجرا شود (می توان طوری تنظیم کرد که این فایل با روشن شدن رزبری پای اجرا شود). اکنون سرور فعال است. در ادامه می توان کد مرتباً به سرور درخواست می دهد و جهت چشم را می گیرد و در فایل log ذخیره می کند. صورت باید دقیقا روبروی دوربین و در فاصله ی ۴۰ الی ۴۰ سانتی متری از صورت قرار بگیرد.

به دو روش می توان از این محصول استفاده کرد:

- استفاده از clinet.py: این فایل به محصول متصل می شود و مرتبا جهت چشم را می گیرد و در یک فایل لاگ قرار می دهد.
   بقیه ی محصولات اعم از بازی و نرمافزارهایی که می خواهند از محصول استفاده کنند، می توانند از این فایل لاگ استفاده کرده و جهت چشم را در بازههای زمانی دلخواه متوجه شوند.
- **اتصال مستقیم به محصول**: در این روش که ما هم در بازی نمونه ی خود استفاده کردیم، می توان مستقیما با پورت ۴۳۴۳ اتصال برقرار کرد و جهت چشم را از محصول پرسید.

در حال حاضر برای بالا آوردن سرور، نیاز است که server.py در داخل رزبری پای اجرا شود. به همین منظور لازم است که یا از طریق ssh در رزبری پای یا مستقیماً با خود آن این کار انجام شود. اما چون میخواهیم آن را در قالب محصول عرضه کنیم، میتوانیم طوری تنظیم کنیم که همواره که رزبری پای روشن میشود، آن server.py به صورت خودکار اجرا شود (در واقع بعد از boot اجرا شود). برای این منظور لازم است مراحل زیر طی شود:

یک فایل my\_server.service در آدرس etc/systemd/system/my\_server.service/ قرار میدهیم. محتوای فایل به صورت زیر است.

[Unit]
Description=My Server

[Service]
ExecStart=/usr/bin/python3.5 /path-to/server.py

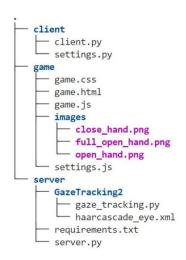
[Install] WantedBy=multi-user.target

سپس با اجرای sudo systemctl enable myscript سرور هر بار موقع boot شدن بالا می آید.

## • ١. بررسى فايلها

همانطور که در شکل ۳۱ میبینید سه فولدر اصلی در فایلهایمان موجود است:

- Client: شامل فایلهای مربوط به اتصال به سرور است که بر روی کامپیوتر کاربر اجرا می شود.
  - Game: شامل فایلهای مربوط به بازی گل یا پوچ است.
- Server: شامل کدهایی است که درون محصول اجرا می شود و وظیفه ی بالا آوردن سرور و تشخیص جهت مردمک چشک را دارد.



شکل ۳۱ نمودار درختی فایلهای پروژه

## ۱۱. تست و بررسی و مزیت رقابتی

مطابق با توضیحات اجرای بازی و سرور و اتصال آنها به هم، در فیلمی که در لینک [۴] قرار دارد، یک نمونه از اجرای بازی که عملکرد سیستم و صحت آن را نشان میدهد مشاهده میشود.

#### مزیت رقابتی

بازیهای زیادی طراحی شدهاند که توسط سنسورهای مختلف کنترل می شوند. سنسورهایی از قبیل: تسخیص صدا، تشخیص حرکت دست و غیره. ماژولهایی که بهوسیله این سنسورها تخمین درستی از حرکت مورد نظر کاربر داشته باشند، ماژولهای مطلوب کاربران هستند. در حوزهی تشخیص مردمک چشم و جهت نگاه، کارهای بسیار زیادی انجام شده است و بازیهایی طراحی شدهاند که با کمک آنها کنترل می شوند. درصد خطا در اکثر این ماژولها در مقایسه با ماژول نوشته شده در این پروژه بیشتر می باشد. در این پروژه سعی شده با بهبود مدلهای کنونی و استفاده از روشهای خلاقانه در حوزهی پردازش تصویر، درصد خطا تا حد بسیار زیادی کم شود تا کاربر بتواند تجربهی کاربری خیلی مطلوب تری را داشته باشد و همچنین درصد رضایت بیشتری را از مشتریان کسب کنیم. ضمنا مدل موجود از نظر محاسباتی سبک است و نیازمند سختافزاز قدر تمندی برای تشخیص نیست. همچنین، بازی نوشته شده در این پروژه با به کارگیری ماژولهای گرافیکی پیشرفته، تجربه بازی بسیار دلپذیری را برای کاربران فراهم کرده است.

## ١١٠. منابع

1. https://www.myminifactory.com/object/\darkfd-print-raspberry-pi-b-adjustable-camera-clamp-mount-

#### T . VT 1

- Y. https://projects.raspberrypi.org/en/projects/getting-started-with-picamera/.
- T. https://picamera.readthedocs.io/en/release-1.1T/
- **\(\varphi\)**. https://aparat.com/v/C∨T g
- ۵. https://www.piwheels.org/faq.html
- 9. https://github.com/Sharif-University-ESRLab/project-team-9